

Vejrforholdene i Landbrugsaaet 1882—83.

o: fra 1ste Oktober 1882 til 30te September 1883.

Af Cand. math. V. Willaume-Jantzen,
Underbestyrer ved Meteorologisk Institut.

I de sidste Dage af September og Begyndelsen af Oktober 1882 faldt der en jævn Regn, som i Forbindelse med det milde Vejr kom Landbruget særdeles godt tilpas efter den tørre September; Saaningen af Vintersæden kunde dog foregaa og blev tilendebragt i Løbet af den første Trediedel af Oktober. Vejret vedblev at holde sig mildt indtil Midten af denne Maaned, da der indtraf en kolid Periode (d. 14de—18de) med let Nattefrost i det Indre af Landet, der fik sin store Betydning derved, at den satte en Stopper for Angreb af Larver og Snegle, der i nogen Tid vare optraadte i stor Mængde og under vedblivende milde Vejrforhold tegnede til at kunne blive ødelæggende for mange Kornmarker. Fra d. 4de til d. 21de faldt der kun hist og her nogen Regn af Betydning, hvilket var heldigt for Efterslættens Indbjergning; men i Almindelighed længtes man dog efter Væde, da Jorden hurtig var bleven saa tør og fast, at det paa stærke Jorder var meget besværligt, for ikke at sige umuligt, at behandle den med Ploven, ligesom Græsset og den sildig saaede Vintersæd absolut trængte til Regn, hvorimod den tidligere saaede Sæd i den ovenfor omtalte fugtige Periode, havde faaet Kraft nok til at modstaa den temmelig lange Tørke. For Roeoptagningen var Vejret gunstigt; Bjergringen foregik

derfor hurtig og var mange Steder tilendebragt omtrent d. 25de Oktober.

Den 22de Oktober skiftede Vejret Karakter. Efter-aaret gjorde sin Ret gjældende; og lige til d. 12te November, altsaa i samfulde 3 Uger, faldt der næsten hver Dag stærke Regnskyl, hyppig ledsagede af stormende Vejr, undertiden endog af Tordenbyger; det var dog egentlig kun Jylland, der havde Grund til at beklage sig over for megen Regn, idet der her i disse 3 Uger gjennemsnitlig faldt 150—160 Millimeter, hvilket er godt og vel ligesaa meget, som der plejer at falde i Oktober og November tilsammen, eller omtrent en Fjerdedel af det hele aarlige Nedslag, medens Øerne samtidig kun fik 70—80 Millimeter, hvilket ikke er mere end en Trediedel over det Normale for en Efteraarsmaaned. Vejret holdt sig i denne Periode mildt, i Slutningen endog meget mildt. Under saadanne Omstændigheder saa det meget forskjellig ud med de forskjellige Dele af Landmandens Virksomhed; thi medens Vintersæden havde særdeles godt af det milde og fugtige Vejr, saa at den, der var saaet tidlig, blev saa fremmelig, at det endog var ønskeligt at hæmme dens Væxt, og den sildig saaede kom fuldstændig til Kræfter til at kunne modstaa en stræng Vinter, — saa det galt ud for Roerne paa de Steder, hvor de endnu stode i Jorden, og der var ikke faa Steder, hvor man var nødt til at oppebie gunstigere Vejrforhold for at kunne bjerge dem; og for Pløjningen hilste man vel de første Dages Regnskyl med Glæde, da Jorden tog godt imod Vandet og blev meget let at behandle, men efterhaanden som Tiden skred frem, og hver Dag førte mere Væde ned, maatte man mange Steder, især i Jylland og i alle lave Egne, ophøre med alt Markarbejde, da Jorden blev for opblødt, ja endog stod i blankt Vand; det var saa meget uheldigere for Pløjningen, som denne Del af Landmandens Efteraarsarbejde — efterhaanden som Roekulturen faaer mere og mere Indpas — skydes ud og derfor udsættes for at blive afbrudt ved tidlig indtrædende Frostperioder. Det stormende Vejr gjorde,

i Forbindelse med Regnen, stor Skade paa Bygninger, paa Tage og navnlig paa de mange, store Stakke, især da disse vare blevne satte i stor Hast under de ugunstige Høstforhold og derfor næppe vare dækkede saa godt og tilstrækkelig, som det var at ønske; mange Steder var der knap Beholdning af Halm dertil.

Endelig gjorde d. 12te November en Ende paa denne Taalmodighedsprøve: Vejret blev tørt, men samtidig koldt med Nattefrost, der kulminerede d. 18de—21de med stræng Frost; der var dog allerede d. 16de faldet saa megen Sne, at der dannede sig et lille Dække, som blev forøget i de nærmest paafølgende Dage, saa al den fremmelige Sæd blev beskyttet mod Nattekuldens skadelige Indvirkning; nogle milde Dage, d. 25de—26de, der gav en Del Regn, bragte Snedækket til at smelte. Landmandens Opmærksomhed blev ved det pludselige Omslag i Vejret d. 12te November henledet paa helt andre Arbejder end dem, man havde ventet paa denne Aarstid, idet Pløjningen og Roeoptagningen kun kunde gaa langsomt for sig, men dog blev det sidste Arbejde fuldført, medens det første vel for en stor Del blev tilendebragt paa Øerne, men derimod ikke i Jylland; man fik travlt med Gjødningskjørsel, hvor Sneen ikke laa for højt, ligesom det i denne Tid gik livlig med Tærskningen. Der blev ogsaa bjerget en betydelig Mængde Is og Sne til Mejerierne, skjøndt Isen kun var tynd, og Arbejdet derfor mindre lønnende. Snelæget viste sig heldigt for den frodige Vintersæd, der herved fik en naturlig Hæmsko paa sin Væxt; dog ønskedes intet langvarigt Snedække, og Landmanden var derfor ikke kjed af at se Sneen smelte i de milde Dage (d. 25de—26de November).

Fra d. 27de November til d. 9de December havde Kulden atter Overtaget, og denne Gang tog den temmelig haardt fat, medens der samtidig faldt en Del Sne, saa at der d. 1ste December laa et ret anseligt Dække paa Markerne; det blev dog af Stormen i Begyndelsen af sidstnævnte Maaned paa de for Vinden udsatte Marker føjet

sammen i store Driver, der lagde sig paa alle Læsteder. Kulden syntes ikke at have skadet Vintersæden, medens derimod Fygevejret, der foruden Sneen tillige førte store Mængder af det øverste Jordlag med sig, derved blottede Kornets Rødder paa mange Steder. Alt Arbejde i Marken maatte standses, naar undtages, at man kunde udkjøre en Del Gjødning, hvor Sneen ikke laa for højt, og den Tid, der blev tilovers fra det i denne Periode ofte trykkende Snekastningsarbejde, benyttedes til Tærskning og til Bjergning af Is, der nu egnede sig fortrinlig dertil, da den ved Frostperiodens Slutning havde en Tykkelse af 5—6 Tommer; der blev ogsaa hjemkjørt saa betydelige Mængder, at man uden Frygt for at mangle Is i Mejerierne kunde se det kommende Aar imøde. Hele den øvrige Del af December udmærkede sig ved skyet og taaget Luft og hyppig skiftende Frost- og Tøvejr, saa at Thermometret ofte om Dagen viste nogle Grader over Frysepunktet, medens Natten i Regelen bragte Frost, som dog kun undtagelsesvis blev stræng; samtidig faldt der hyppig smaa Snebyger og i sidste Tidøgn af Maaneden en Del Regn, saa at Snedækket — hvor Stormen ikke havde forstyrret det — først smeltede efter Juledagene; det var dog temmelig tyndt i den største Del af denne Periode, navnlig paa Øerne. Da disse Vejrforhold havde til Følge, at der om Dagen smeltede noget af Sneen, og at Nattens Kulde atter bragte Smeltevandet til at fryse, vare de aabenbart ikke saa heldige som ønskeligt for Afgrøderne paa Marken, skjøndt Vandet syntes at synke ret hurtigt i Jorden, da denne ikke var stærkt frossen under Sneen, og da Frosten desuden kun enkelte Gange blev stræng eller kom pludselig. Det skyede og taagede Vejr forhindrede ogsaa for stor Virksomhed i Kornet om Dagen, saa at der ikke fremkom Klager over Vejret i denne Henseende. Derimod kunde Landbruget vel have havt en mild Periode Behov for at faa Pløjearbejdet mere fremmet; thi i hele December var det omtrent umuligt at faa Ploven igang. Navnlig paa Fyen vare Snedriverne paa Læsteder saa store og

ildevarslende for Sæden, at man kunde ønske mildt Vejr til at formindske dem, og i Mangel heraf paatænkte det at skaffe dem bort ved Haandkraft.

Januar 1883 begyndte med mildt og regnfuldt Vejr, men allerede d. 5te begyndte en kold og tør Periode, der varede til d. 17de, og i hvilken der vel af og til faldt Sne, men i saa ringe Mængde, at Jorden laa omtrent bar. I den sidste Halvdel af Januar antog Vejret vel en mildere Karakter, men der indtraf dog meget hyppig Nattefrost, saa at Jorden, der alt iforvejen — i det mindste i bar Jord — var frossen til en Dybde af 1—1½ Fod, slet ikke blev tilgængelig for Ploven i Jylland og kun undtagelsesvis paa Øerne, hvor Vejret dog i det Hele taget var noget mildere. D. 18de—20de faldt der nogle Regnbyger og i den sidste Uge en ret betydelig Mængde sneblandet Regn. Skjøndt man jo ikke kunde vente sig synderlig mildt Vejr i Hjertet af Vinteren, var det dog en Skuffelse for Landbruget, at der ikke indtraf saa milde Perioder mellem de kolde, at man kunde have listet sig til at faa noget af det meget resterende Pløjearbejde udført; nu maatte man lade sig nøje med at udkjøre Gjødningen, — hvilket jo dog ogsaa var vigtigt, efter at man mere og mere er kommen bort fra den Mening, at det er heldigst ogsaa paa holdbare Jorder at vente med dette Arbejde til saa sent som muligt før Tilsaaningen — med Bjergning af Is, som kunde antages fuldført i Slutningen af Januar, med Indtagning af Stakkene og med Tærskning, der blev paaskyndet, da det havde viist sig, at Rotter og Mus huserede usædvanlig slemt i Kornet; til alle disse Arbejder var Vejret ogsaa meget gunstigt. Vintersæden havde øjensynlig havt godt af den Væde, der faldt først i Januar, og syntes godt at kunne taale Frosten, skjøndt den var umiddelbart udsat derfor; der viste sig dog Pletter i Rugen, navnlig hvor Sneen havde ligget i store Driver tidligere paa Vinteren, ligesom Hveden saa rødlig ud, saa at megen Barfrost kunde blive ødelæggende for denne Sædart. Det stormende Vejr i Slutningen af Januar gjorde derimod en Del Skade ved at bevirke Jordfygning paa

lette Jorder; paa den anden Side var det at formode, at Jorden paa Grund af det vexlende Frost- og Tøvejr vilde blive usædvanlig let at behandle i det kommende Foraar.

De to første Trediedele af Februar dannede med overvejende sydøstlige Vinde en Fortsættelse af det Vejr, som var karakteristisk for Vinteren 1882—83: afvexlende Frost og Tø uden stræng Nattefrost, men ogsaa uden særlig milde Dage; der faldt af og til lidt Regn og Sne, dog laa der intet Snedække længere end et Par Timer ad Gangen. Skjøndt dette Vejr ikke var saa heldigt for Vintersæden, som man kunde ønske, da Solens Magt, efterhaanden som Dagene bleve længere, fik mere og mere Kraft til at fremkalde stærkere Liv i Planterne om Dagen, hørte man dog ingen andre Klager over Markafgrødens Udseende end at den — særlig Hveden — saa noget rødlig ud; men den almindelige Mening var dog, at den endnu ingen Skade havde lidt, og at faa Dages mildt Vejr uden Nattefrost og med jævn Regn vilde bringe den fuldstændig paa Fode igjen; ogsaa den nye Kløver saa god og kraftig ud. Landmanden satte vedblivende al Kraft paa Tærskningen, saa meget mere som Jorden stadig var utilgængelig for Ploven, snart paa Grund af Frosten, snart paa Grund af Væden, der ikke kunde synke ned i den nedenunder frosne Jord.

Den sidste Trediedel af Februar og tildels den første Uge af Marts udmærkede sig ved næsten foraarsagtigt mildt og tørt Vejr, medens det dog fros lidt i de sidste Nætter af denne Periode. Sporene af Vinteren udslettedes derfor hurtig, saa at Markafgrøden snart kom til at se meget lovende ud undtagen paa de Steder, hvor der i længere Tid havde ligget store Snedriver, thi dør var Kornet kvalt. Foraarsarbejderne bleve optagne: Plov og Harve bleve tagne i Brug efter den lange Vinterdvale, og man tænkte endog saa smaat paa at tage fat paa Bælgædens Lægning, da Jorden var sjældent bekvem til Behandling.

Alle Landmandens Planer fik desværre en brat Ende, idet der med d. 7de Marts begyndte en lang og stræng

Kuldeperiode, som kun havde det Gode ved sig, at Vejret ikke idelig vexlede mellem Frost og Tø, som det saa ofte gjør paa denne Aarstid, saa at der ikke hver Dag blev kaldt Liv frem i Sæden for atter at standses af den strænge Nattekulde; dog tabte de tilsaaede Marker, som rimeligt er, hurtig deres friske Udseende, men Landmanden nærrede dog i Almindelighed ingen Bekymring for den tidlig saaede Vintersæd, da den maatte antages at have Kraft nok til at modstaa Kulden, saa meget mere som den gunstige Omstændighed kom til, at Jorden var meget tør; derimod var man bange for den sildig saaede Vintersæd og for Kløveren, tilmed da intet beskyttende Snelag af Betydning skjærmede den mod Frostene, der ofte var ledsaget af stærk Blæst. Alt Markarbejde maatte naturligvis atter standse, saa at det, da Kulden trak længe ud, tilsidst blev vanskeligt nok at finde Beskjæftigelse for Arbejdskraften. Heldigt for vort Landbrug var det, at det forrige Aars Høst havde været saa rigelig, hvorved Bekymringen for Fodertrang ikke blev føjet til de andre Bekymringer.

D. 23de Marts fik denne lange Taalmodighedsprøve en Ende, idet Vejret antog en mildere Karakter, men Temperaturen holdt sig dog i de næste 4—5 Uger — indtil d. 24de April — stadig noget lavere end sædvanligt med hyppig Nattefrost; denne Periode var mere karakteristisk ved sin ringe Varme om Dagen end ved streng Frost om Natten. Saadanne Vejrforhold vare ikke af den Beskaffenhed, at Landbruget kunde se paa dem med ublandet Tilfredshed, thi Vintersæden og navnlig Kløver- og Græsmarkerne saa ingenlunde lovende ud efter den strænge Eftervinter i Marts, men dog syntes Vintersæden gennemgaaende at være kraftig, thi ethvert lille Nedslag af Regn eller Sne opfriskede den synlig, saa at den kun trængte til mere Regn for at komme til fuld Kraft igjen; paa moseagtige og paa sandede Jorder var der dog gaaet meget Korn bort. Slutningen af Marts og de 3—4 første Uger af April gave desværre ikke den saa meget ønskede Regn, om der end af og til faldt nogle ret gode Bløder, og under

disse Omstændigheder saa det navnlig meget sørgeligt ud paa Græsmarkerne. — Paa den anden Side var Vejret gunstigt for Arbejderne i Marken; Travlheden her var ogsaa meget stor: allerede i de første Dage af April kunde man paa de sydlige Øer begynde at bearbejde Jorden, og den øvrige Del af Landet fulgte snart efter; det viste sig, at Jorden var usædvanlig let at behandle med Redskaberne, saa at man i Midten af April begyndte paa Lægningen af Bælgrugterne og i de sydlige Egne endog paa Vaarsædens Saaning.

Den sidste Uge af April og hele Maj Maaned bragte vel efterhaanden varmere Vejr, men dog var det navnlig Solens større Magt paa de klare Dage, der bevirkede en høj Dagsvarme, medens Nætterne til over Midten af Maj vare meget kolige, og Nattefrost var ikke ualmindelig, især i Jylland. Da der tilmed faldt meget lidt Regn — Byger af virkelig Betydning over større Strækninger af Landet kun d. 25de—26de April, d. 18de—19de og d. 26de Maj — sukkede Markerne i høj Grad efter Væde; Rugen og især Hveden saa dog længe forbausende godt ud efter Omstændighederne, men stod i Slutningen af Maj i Stampe; Græsmarkerne saa derimod yderst tarvelige ud, saa at Kreaturerne først sent kunde komme ud, hvortil ogsaa de kolde Nætter bidroge. For Arbejderne i Marken var Vejret derimod gunstigt: Torvegravning, Gjødningskjørsel og Brakmarkernes Behandling gik let og hurtig; Vaarkornet blev paa de sydlige Øer saaet sidst i April og i de sildigste Egne af Landet i den første Uge af Maj; Rodfrugtsaaningen foregik i Almindelighed i den næstsidste Uge af Maj; disse Afrøder fandt en god Jordbund, men trængte nu til Regn; Vaarsæden kom da ogsaa som oftest tyndt op.

Juni Maaned bragte desværre endnu ikke den af Landmanden saa længselsfuldt ventede Regn, og navnlig vare de 2 første Uger omtrent aldeles tørre, medens der i den sidste Halvdel af Maaneden vel faldt gode Regnbyger, men dels var Nedslaget meget sporadisk, saa at netop de Egne, der trængte mest til Regn, nemlig de lette Jorder i

det vestlige og mellemste Jylland, kun fik meget lidt Væde, og dels forhindrede de temmelig stærke og tørrende Vinde den faldne Regn i at gjøre sin fulde Nytte. Landbruget, der jo har Ord for aldrig at kunne tilfredsstilles med Hensyn til Vejret, idet man ønsker Regn, naar det har været Tørvejr i et Par Dage, og omvendt, havde i denne vanskelige Tid virkelig Grund til at være i høj Grad misfornøjet med et saadant Vejr, og det var saa meget mærkeligere, som Tordenvejrene, der dog ikke optraadte sjældent, ikke ret syntes at ville udfolde deres Kræfter og give de solide Bløder, som man ellers saa ofte har beklaget sig over om Sommeren, men som udebleve netop iaar, da man ønskede dem. Temperaturen var omtrent normal, dog var Dagsvarmen høj, men Nætterne kolde, saa at al Plantevæxt blev yderligere hæmmet; alligevel viste Sæden paa kraftige og vel behandlede Jorder stadig en Modstandsevne, som langt overskred Forventningerne, og den Smule Regn, den fik af og til, forfriskede den i den Grad, at det gamle Ord hævdede sin Berettigelse: «Indtil Sct. Hansdag kan Sæden undvære Regn» — da vel dette Ord, som de fleste af den Art, ikke skal tages i bogstavelig Forstand; der var endog Landmænd, som udtalte, at deres Høstdusigter i det Hele taget vare bedre end i 1882. Dette maa dog have været Undtagelser, thi i Almindelighed var Vintersæden kort og i det mindste for Rugens Vedkommende tynd, og Vaarsæden var endog ualmindelig kort og mange Steder meget tynd. Rodfrugterne udviklede sig langsomt, men vare dog i Fremgang; det havde sine store Vanskeligheder at faa dem udtyndede og rensede paa Grund af den udtørrede Jord. Sørgeligst saa det dog ud paa Græsmarkerne: midt i Juni vare de som afsvedne, der kom Intet op, naar Græsset engang var afbidt, og man havde paa sine Steder ondt ved at finde Føde til Kreaturerne; man tog sin Tilflugt til det Græs, der var bestemt til at slaaes. For Høosten og andre Arbejder i Marken, saasom Gjødningskjørsel og Tørvens Behandling, var Vejret særdeles gunstigt; af Agerhø var der naturligvis

meget lidt, og da der ogsaa var al Sandsynlighed for en ringe Avl af Halm, saa Landmanden med Tilfredshed paa sin Beholdning fra forrige Aar.

Juli syntes heller ikke at ville gjøre Udsigterne lysere for Landbruget: de 4 første Dage vare nemlig ualmindelig varme med brændende Solskin, der fremskyndede Kornets Modning — Noget, som man særlig i et saa regnfattigt Aar ønskede skudt saa langt ud som muligt. Alligevel gav Sæden, som ovenfor sagt, Haab om en jævn Middelhøst paa gode og godt behandlede Jorder, medens de sandede Egne saavel i Jylland som paa Øerne, men dog mest det førstnævnte Sted, næsten gave Udsigt til Misvæxt, selv om der snart kom Regn. Een Ubehagelighed til medførte den ringe Regnmængde i Foraar og Forsommer, idet Brøndene tørrede ud, saa at der ofte maatte hentes Vand langt borte. For Agerhøets Indbjergning var Vejret naturligvis gunstigt, og ogsaa Tørvenerne nøde godt af det gunstige Vejr. Efter d. 4de Juli aftog Varmen betydelig og holdt sig derefter i den øvrige Del af denne Maaned omtrent ved den normale Stand; Vejret blev samtidig ustadigt, der faldt smaa Regnbyger hver Dag over større eller mindre Dele af Landet, men først fra Midten af Juli kan man sige, at Regnen blev temmelig almindelig over hele Landet, og der faldt nu saa rigelig Regn, ikke sjældent stærke Regnskyl, i den sidste Halvdel af Juli, at selv de mest trængende Egne fik Væde nok, saa at man ved Udgangen af Maaneden ønskede Tørvejr, da Høsten stod for Døren og endog var begyndt enkelte Steder. Denne Regnperiode havde, om den end kom i den ellefte Time, en meget stor Betydning for Landbruget, men dog desværre nærmest kun, som man havde ventet, for de gode Jorder. Kornet blev vel ikke længere i Straaet, men det blev forhalet i sin Modningsproces, saa at Kjærnen kunde faa Tid til at udvikle sig, og Vintersæden saa derfor allerede omkring d. 20de Juli saa godt ud, som man under de uheldige Væxtforhold aldrig havde ventet. Vaarkornet var og blev kort, men Toppen saa

gjennemgaaende ret lovende ud; der kom endog i denne Periode en Del Sæd op paa Agrene, der dog næppe vilde naa til Modenhed samtidig med den øvrige. For Kartoflerne var Regnen meget velkommen, de udviklede sig kraftig, medens Sygdommen endnu ikke viste sig. Rodfrugterne trængte dog i det Hele taget til Varme for at naa Væxt, skjøndt Væden ogsaa for dem kom godt tilpas. Størst Betydning maa det dog vistnok siges, at den rigelige Regn havde for Græs- og Kløvermarkerne; thi de vare i Begyndelsen af Juli standsede i den Grad i deres Væxt, at der medgik en hel Maaned, inden der var rigelig Græsning for Kreaturerne. Som det var at vente, kom en saa vedholdende Regnperiode paa den Tid af Aaret paatvers for visse Grene af Landbruget og da navnlig for Bjergningen af Enghøet, hvoraf der var en ret god Afgrøde; det synes dog at være lykkedes at faa det nogenlunde godt i Hus, hvortil et Par tørre Dage i Slutningen af Juli, d. 24de—26de, bidrog i betydelig Grad. Ligeledes foraarsagede de heftige Regnskyl, at en Del af Sæden gik i Leje; men da Kornet i Regelen kun laa til èn Side, vilde Mejningen ikke blive saa vanskelig som i 1882, da det var slaæet ned i alle Retninger.

August Maanedes Indgang gjorde ikke Ende paa det ustadige Vejr; i den første Uge faldt der nemlig hyppige Regnbyger, og om end Nedslaget var temmelig spredt, udøvede det dog en i høj Grad skadelig Indflydelse paa Rughøsten, der i de tidligste Egne allerede var begyndt i Slutningen af Juli og i Almindelighed var i fuld Gang i de allerførste Dage af August; uagtet det regnfulde Vejr havde man nemlig ikke turdet opsætte Mejningen af Rugen, dels fordi den var fuldt tjenlig og altsaa let kunde tabe for meget ved stormfuldt Vejr, dels fordi den iaar syntes at være ualmindelig tilbøjelig til Spiring, endog paa Steder, hvor den ikke laa meget i Leje. Da imidlertid Vejret vedblev at være ustadigt og navnlig d. 8de—12te gav stærke Regnskyl over den største Del af Landet, saa det slemt ud for Rugen, om end stærke vestlige Vinde

i Forbindelse med køligt Vejr bevarede den mod fuldstændig Ødelæggelse og bevirkede, at det kortvarige Tørvejr, der indtraf mellem Bygerne, hurtig kunde benyttes. Saaledes kom der en Del Rug i Hus d. 13de—14de, men det var som sagt mellem Bygerne, at man skyndte sig med at tage den; paa den anden Side var Kvaliteten saavel af Kjerne som af Straa forringet betydelig ved idelige Omflytninger og Gjennemblødninger, saa at man ikke turde opsætte Indkjørselen længere. — Endelig d. 17de August skiftede Vejret Karakter, og d. 17de—26de var det udmærket Høstvejr, der kun undtagelsesvis blev afbrudt af smaa Regnbyger; i den første Uge af denne Periode blev nu Rugen bjerget, og det viste sig iaar — ligesom i de to foregaaende Aar — at de, der taalmodig havde ventet paa stadigt Vejr, havde staaet sig derved; der var endog Landbrug, der havde skyndt sig saa meget med at tage Rugen ind, at det blev øjensynligt, at Laden vilde fuldende den Ødelæggelse, som Regnen ikke havde faaet Lov til; man fik kun 3-dobbelt Ulejlighed, idet Rugen atter blev kjørt ud for at tørres og igjen kjørt ind efter et Par Dages Forløb, men den Høstmaade var til liden Baade for Afgrøden. — I de tidligste Egne havde man allerede d. 7de—10de August høstet en Del Hvede og Byg, som kom godt i Hus i den ovenfor nævnte tørre Periode, ja paa en stor Del af Øerne var Høsten paa mindre og enkelte større Gaarde endog fuldstændig tilendebragt d. 26de August; men i det Hele taget stod Høsten ved Udgangen af den gunstige Periode (altsaa d. 26de August) paa det Standpunkt, at Rugen og Hveden vare inde, medens Vaarsædens Bjergning stod paa et meget forskjelligt Trin i Landets forskjellige Egne: mindre Gaarde havde vel til dels faaet den ind, men de fleste Steder stod den ude endnu, og i de sildigste Egne, altsaa navnlig i det nordlige og mellemste Jylland, stod den endog for en Del paa Roden endnu, nærmest paa Grund af den sildig saae Sæds langsomme Modning. — For Græs- og Kløvermarkerne saavel som for Rodfrugterne var Regnen i den første

Halvdel af August og det paafølgende Tørvejr med temmelig varmt Vejr særdeles gavnlige; man kunde endog glæde sig til en Efterslæt saavel paa Engene som paa Agrene, der endog tegnede til at blive bedre end den første Slæt. Kartoflerne trivedes fortrinlig og viste først omkring Midten af August noget Spor til Sygdommen, der dog ikke var synderlig udbredt.

De sidste Dage af August og den første Uge af September gave atter mere eller mindre Regn over større Strækninger af Landet, saa at Indbjergningen af det resterende Vaarkorn i Jylland maatte opsættes, da tilmed denne Landsdel fik de hyppigste og stærkeste Nedslag. Paa Øerne, hvor der var længere Ophold mellem Bygerne, der desuden ikke gave synderlig Nedbør, tilendbragtes Høsten hovedsagelig i den første Uge af September, og man begyndte her at saa Rugen. I det Hele taget lagde dog Brakmarkernes Behandling og Forberedelserne til Vintersædens Lægning fuldstændig Beslag paa Landmandens Opmærksomhed og Arbejdskraft, forsaavidt som Vejret tilod det. — Fra d. 8de til d. 18de September var Vejret mildt og tørt, og i denne Periode blev Høsten endt i Jylland, om der end var Steder i Nord- og Midtjylland, som først fik indhøstet ind i Oktober, fordi der paa lave og sent tilsaaede Marker stod Havre — af og til ogsaa Byg, — der ikke kunde blive modent saa sent paa Aaret, men som blev staaende for at naa saa stor Væxt i Straaet som muligt. Denne tørre Periode kom ogsaa i andre Retninger særdeles godt tilpas for Landbruget: Efterslætten kom fortrinlig i Hus, Rodfrugterne trivedes udmærket — to Omstændigheder, der havde en stor Betydning som Hjælpe-midler for det knappe og mindre gode Halmforraad. Det var forøvrigt en meget travl Tid for Landmanden: Brakmarkerne bleve behandlede, Saaning af Rug og Hvæde var i fuld Gang, Gjødningskjørsel, Stubmarkens Pløjning m. m. gav ham fuldt op at bestille, og man maa sige, at Tiden blev benyttet godt, da Erfaringen havde viist det Heldige i at tage Tiden iagt, inden Vinteren melder sig; der blev

derfor ikke megen Tid tilovers til Tærskning. — I det sidste Tidøgn af September blev Vejret atter ustadigt, dog navnlig først i Slutningen, saa at Saaningen af Rug og Hvede kunde tilendebringes under gunstige Forhold, særlig for Rugens Vedkommende, der kom godt og smukt op. For Græs- og Roemarkerne var Regnen velkommen efter den temmelig lange, tørre Periode, ligesom Stubpløjningen paa stærke Jorder paa Øerne maatte vente paa denne Regn, da Jorden allerede var bleven for tør til at behandles med Ploven.

Hosstaaende Tavler, der gennemsnitlig for hele Landet give Nedbørens og Varmens Afgivelse fra de normale Forhold for Landbrugsaaet: Oktober 1882 til September 1883, henholdsvis i pCt. og i Celsius-Grader, vise, at Oktober og især November 1882 vare fugtige, medens December 1882 og navnlig de 6 første Maaneder af 1883 vare meget tørre; Juli og August 1883 gave meget rigelig Regn, og endelig havde September omtrent normalt Nedslag, Forholdene ere dog noget forskellige for Jylland og for Øerne: Jylland fik nemlig i Oktober og November 1882 saa rigelig Regn, at først de 6 paafølgende tørre Maaneder bragte den samlede Nedbørssum fra 1ste Oktober ned til Normalen, og Landbrugsaaet endte endog med et Overskud af 35 Millimeter, hvilket er 6 pCt. mere end normalt, medens Øerne kun fik det sædvanlige Nedslag i Oktober, saa at kun November Maanedes rigelige Nedbør kunde bøde paa de paafølgende tørre Maaneder; derved gik den samlede Nedbør fra 1ste Oktober ned til Normalen allerede d. 1ste Marts, og ved Juni Maanedes Udgang var den samlede Sum siden 1ste Oktober 75 Millimeter under Normalen, hvilket er 20 pCt. for lidt, og Landbrugsaaet fik 50 Millimeter eller 9 pCt. mindre Nedbør end sædvanligt. Sammenligner man de første 6 Maanedes Nedbør i 1883 med de samtidige Forhold i de 22 nærmest foregaaende Aar, viser det sig,

at kun den første Halvdel af 1865 var betydelig tørrere end iaar, navnlig i Østjylland og Østsjælland, medens 1870 omtrent havde de samme Nedbørsforhold, og i 1881 havde Januar—Juni tilsammen ganske vist lige saa lidt Nedslag som i 1883, men da var det saa heldigt, at Maj Maaned gav normalt Nedslag, hvorved al Plantevæxt hurtig kom til Kræfter efter det tørre Foraar og saaledes kunde taale en tør Juni. Som et Exempel paa Tørken i den første Halvdel af 1883 kan anføres, at der i alle 6 Maaneder kun indtraf 6 Døgn med et Nedslag paa over 5 Millimeter, og der faldt aldrig over 20 Millimeter i noget Døgn, ifølge Observationer i Tarm i Vestjylland og paa Landbohøjskolen ved Kjøbenhavn, der begge have maalt Nedbøren siden 1861, medens der paa disse Stationer plejer at indtræffe 14—15 Dage med et Nedslag af over 5 Millimeter i Januar—Juni og temmelig ofte stærke Regnskyl. — Hvad Varmeforholdene i Landbrugsaaaret 1882—83 angaaer, da var hele Aaret omtrent normalt, men forøvrigt skal kun nævnes, at Februar var noget mild, Marts derimod meget kold, hvilket er saa meget mærkeligere, som der ikke i dette Aarhundrede findes noget Exempel paa, at en saa kold Marts er fulgt efter en mild Februar. — Den første Del af Landbrugsaaaret havde forøvrigt sit særegne Præg derved, at der i de første 7 Maaneder, Oktober 1882—April 1883, ja lige til Midten af Maj, blæste overvejende østlige Vinde, medens det i de sidste 25 Aar aldrig er indtruffet, at Østenvinden har havt Overmagten over Vestenvinden i mere end 3 paa hinanden følgende Maaneder. Disse stadige østlige Vinde medførte dog ikke nogen stræng Vinter, eftersom Vinden som oftest holdt sig en eller flere Streger til Syd; kun Marts blev usædvanlig kold, fordi Vinden i denne Maaned hyppigst var nordøstlig. Samtidig med Østenvinden stod Barometret gjen-nemgaaende højt, og som Følge heraf var Luften tør og Nedbøren ringe.

Oktober 1882 var gennemgaaende mild med usædvanlig mange østlige Vinde og — for Jyllands og Fyens Vedkommende — meget rigelig Nedbør. — Varmen holdt sig hele Maaneden igjennem temmelig ens fra den ene Dag til den anden og $1-2^{\circ}$ over den normale Stand, med Undtagelse af d. 14de—18de, da stærke østlige Vinde bragte Temperaturen til at synke $2-3^{\circ}$ under Normalen, saa at der endog indtraf svag Nattefrost, for første Gang i dette Efteraar, paa en Del Stationer i det Indre af Landet. Middelvarmen for hele Maaneden blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ for høj. Højest Varme var ved Kysterne 16° , i Indlandet 19° , lavest Varme ved Kysterne 1° , i Indlandet $\div 2\frac{1}{2}^{\circ}$. Barometret stod højt og rolig i de 2 første Tidøgn, medens det i sidste Tidøgn holdt sig lavt og var underkastet temmelig store Forandringer. Vinden blæste $2\frac{1}{2}$ Gang saa hyppig fra Øst som fra Vest, medens det sædvanlige Forhold for Oktober er, at der forekommer $1\frac{1}{2}$ Gang saa mange vestlige som østlige Vinde; det stormede meget ofte i den sidste Halvdel af Maaneden. Nedbøren var meget ulige fordelt, idet der i Jylland og paa Fyen gennemsnitlig faldt 50 pCt. mere end normalt, medens Sjælland og Lolland—Falster næppe nok fik saa megen Væde som sædvanligt, og Bornholm endog fik mindre end Halvdelen af det normale Nedslag. Der faldt hist og her i de 2 første Tidøgn nogle ikke ubetydelige Regnbyger, især d. 1ste—3die og d. 15de—20de, medens det sidste Tidøgn udgjorde en næsten sammenhængende Regnperiode, især for Jyllands Vedkommende, hvor der flere Gange indtraf meget stærke Regnskyl under Stormbygerne; saaledes faldt der d. 28de 30—40 Millimeter Regn i det sydvestlige Jylland og over en lang Strækning af Østjylland (mellem Randers og Fredericia); samtidig fik den øvrige Del af Jylland samt Fyen 10—30 Millimeter, medens de andre Øer ikke engang fik 10 Millimeter, Bornholm endog slet ingen Nedbør. Sne og Hagl forekom enkelte Gange, Torden 5 Gange, dog kun i Vestjylland.

November 1882 var gennemgaaende kold med meget lavt Barometer, mange østlige Vinde og meget rigelig Nedbør. — Varmen holdt sig med sydlige og vestlige Vinde i de første 11 Dage af Maanedens gennemsnitlig $2\frac{1}{2}^{\circ}$ højere end normalt; med Vindens Drejning til Øst indtraf derefter en Kuldeperiode, d. 12te—22de, der dog snarere var mærkelig ved sin Længde end ved særlig stræng Frost, om end Vejret d. 18de—21de maa kaldes barsk for November Maaned; efter nogle milde Dage bleve atter de 4 sidste Dage temmelig kolde. Maanedens Middelvarme blev $1\frac{1}{4}^{\circ}$ lavere end sædvanligt. Højest Varme var 12° , lavest Varme ved Kysterne $\div 7^{\circ}$, i det Indre $\div 12\frac{1}{2}^{\circ}$. Frostdagenes Antal var stort, det varierede mellem 9—14 paa Kysterne og 15—20 i Indlandet; det frøs i Almindelighed i Nætterne mellem d. 11te og 22de og i de sidste Nætter af Maanedens. Der blæste $1\frac{1}{2}$ Gang saa mange østlige som vestlige Vinde, medens Forholdet plejer at være omtrent omvendt i November; Vejret blev flere Gange stormende, navnlig i de 11 første Dage. Nedbøren var meget rigelig i den største Del af Landet, idet det normale Nedslag blev overskredet med 50—80 pCt.; kun Randers og Aarhus Amter fik ikke meget mere end sædvanligt, hvorimod der paa Bornholm faldt mere end dobbelt saa meget, som der plejer at falde. Nedslaget bestod af Regn i de første 11 Dage — i denne Tid faldt der stærk Regn næsten hver Dag over større Strækninger af Landet — samt d. 25de—26de, medens der i den øvrige Del af Maanedens faldt hyppige, men dog som oftest smaa Snebyger; der dannede sig dog omtrent d. 16de et tyndt Snedække, som blev liggende indtil d. 24de og saaledes har tjent til Beskyttelse af Jordoverfladen i den værste Frost, medens der den sidste Dag i Maanedens atter laa et temmelig anseligt Snedække. Taage forekom meget sjældent. Tordenvejr optraadte paa 17 Dage, hyppigst i Vestjylland, men Uvejrene naaede kun sjældent nogen synderlig Udbredelse.

December 1882 var kold med overvejende østlige Vinde, meget skyet Vejr og omtrent normal Nedbør. — Den

kolde Periode, der var begyndt d. 27de November, vedblev med tiltagende Kulde til d. 9de December, hvorefter sydlige Vinde bragte en forholdsvis mild Periode, d. 9de—24de, dog med afvexlende Frost og Tø; i den sidste Uge vare Temperaturen underkastet meget store Svingninger, saaledes vare Eftermiddagen den 26de og den paafølgende Nat meget kolde, medens d. 28de—30te vare usædvanlig milde; den sidste Dag i Maaneden var atter kold. Middelvarmen for hele December blev $1\frac{1}{2}^{\circ}$ lavere end normalt. Højest Varme var $7\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme ved Kysterne $\div 9^{\circ}$, i det Indre af Landet $\div 14^{\circ}$. Det frøs meget hyppigere end sædvanligt, men temmelig forskjellig i de forskjellige Landsdele, idet det nordlige og nordvestlige Jylland havde 30—31 Døgn med Frost, den østlige og sydlige Del af Landet kun 20—25. Barometret stod især lavt i den største Del af det tredie Tidøgn. Vinden, der af og til blev stormende, navnlig d. 4de over Øerne, blæste dobbelt saa hyppig fra Øst som fra Vest, medens der i December plejer at forekomme $1\frac{1}{2}$ Gang saa mange Vinde fra Vest som fra Øst. Nedbøren var omtrent lige saa stor som sædvanligt, dog fik Sjælland og Lolland-Falster kun 80 pCt. af det Normale; den faldt næsten udelukkende i de første 11 og i de sidste 10 Dage og bestod af Regn, tildels blandet med Sne d. 10de—11te og i sidste Tidøgn, medens der navnlig faldt Sne i den første Uge af Maaneden. Det Snedække, der havde dannet sig d. 30te November, blev i Jylland liggende til de allersidste Dage af December, om end Stormen i Begyndelsen af denne Maaned frembragte mange bare Pletter paa de for Vinden udsatte Steder, medens Jorden allerede synes at være bleven omtrent bar paa Øerne d. 10de; her dannede der sig dog atter et nyt Snedække d. 25de, som blev liggende til d. 28de. Taage optraadte især d. 9de—16de og i sidste Tidøgn; i det Hele taget var Himlen meget ofte bedækket med Skyer.

Januar 1883 var omtrent normal med Hensyn til Varme- og Vindforhold; derimod var Nedslaget mindre end

sædvanligt. — Varmen var underkastet hyppige, men dog ikke store Forandringer; saaledes vare d. 3die—4de meget milde, medens allerede d. 5te—6te vare kolde; derefter fulgte en kølig Periode, som varede til d. 16de, og endelig var den sidste Halvdel af Maaneden mild med Undtagelse af d. 23de—26de, da Frostene atter tog Overhaand. Maaneden blev omtrent $1\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end normalt. Højest Varme var $8\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme var ved Kysterne $\div 8^{\circ}$, i Indlandet $\div 10\frac{1}{2}^{\circ}$. Skjøndt Kulden saaledes ikke kunde kaldes stræng, var Frostnætternes Antal dog temmelig stort og varierede mellem 28—30 i det Indre af Landet og 21 paa Kysterne af de sydlige Øer. Barometret stod gjennemgaaende højt, men gik dog under den normale Stand i de 3 første og i de 6 sidste Dage af Maaneden. Vinden blæste hyppigst fra sydlige Retninger og blev ofte stormende efter d. 12te. Nedslaget udgjorde gjennemsnitlig for Jylland 80—90 pCt., for Øerne 70—80 pCt. af det Normale; det bestod af temmelig stærk Regn d. 1ste—2den og enkelte Regnbyger d. 18de—20de, af Regn, blandet med Sne, i den sidste Uge; Januar havde saaledes hovedsagelig en lang tør Periode, d. 3die—17de, i hvilken der dog af og til faldt lidt Sne. Noget almindeligt Snedække dannede der sig ikke; dog laa der i de koldeste Egne, især i Jylland, et tyndt Snelag d. 27de—28de. Taage forekom flere Gange tæt og vedholdende samtidig med Nedbørsperioderne.

Februar 1883 udmærkede sig ved ualmindelig høj Barometerstand, flest sydøstlige Vinde og temmelig mildt og tørt, men dog graat Vejr, men bestod forøvrigt — som det vil sees nedenfor — af 2 væsentlig forskjellige Perioder. — Varmen var i de 2 første Tidøgn med sydøstlige Vinde omtrent normal med hyppig vekslede Frost og Tø uden stræng Kulde, men ogsaa uden særlig milde Dage. Med vestlige Vinde blev det sidste Tidøgn 3° varmere end normalt eller ligesaa mildt som Slutningen af Marts og Begyndelsen af April under normale Forhold. Maaneden blev derved $1\frac{1}{3}^{\circ}$

varmere end sædvanligt. Højest Varme var 9° , lavest Varme ved Kysterne $\div 6^{\circ}$, i det Indre $\div 9\frac{1}{4}^{\circ}$. Det frøs i 17—22 Nætter i Indlandet, medens de varmeste Stationer kun havde 10—14 Frostnætter. Barometret stod gjennemsnitlig saa højt, at Februar siden 1838 kun 2 Gange har havt en højere Middelbarometerstand. Vinden, der hyppigst blæste fra sydøstlige og sydlige Retninger, blev navnlig stormende d. 22de—25de. Nedbøren var kun normal i Nordvestjylland, medens Resten af Jylland samt Fyen dog fik 70—90 pCt. af det Normale; derimod fik de østlige Øer gjennemsnitlig kun en Trediedel af det sædvanlige Nedslag. I de 2 første Tidøgn faldt der temmelig hyppig lidt Regn og Sne, uden at der dog dannedes noget Snedække; i de første Dage af det 3die Tidøgn bestod Nedslaget af Regn, men der faldt ikke meget, især var det omtrent for Intet at regne paa de østlige Øer. Taage forekom temmelig hyppig, Torden kun over de Landet omgivende Have.

Marts 1883 var usædvanlig kold med flest nordlige og østlige Vinde, meget uroligt Barometer og ringe Nedbør. — Varmen holdt sig i de 6 første Dage af Maaneden lidt over Normalen; hermed var den milde Periode, der var begyndt med d. 21de Februar, tilende, og i hele den øvrige Del af Marts, altsaa i 25 Dage, bragte overvejende nordlige og østlige Vinde en Eftervinter, som heldigvis sjældent indtræffer; denne Periode var gjennemsnitlig $3\frac{1}{2}$ — 4° for kold, d. 8de—22de endog $4\frac{1}{2}^{\circ}$ koldere end normalt, og medens det ikke sjældent blev Tøvejr flere Timer midt paa Dagen, gik Thermometret om Natten sædvanligvis ned til $\div 5$ — 10° , paa de koldeste Stationer endog betydelig lavere, en Kulde, der maa kaldes stræng ved Foraarsjævnøgn. Maanedens Middelvarme blev $2\frac{1}{2}$ — $2\frac{3}{4}^{\circ}$ lavere end normalt, saa at vi i dette Aarhundrede kun 5 Gange have havt en ligesaa kold eller koldere Marts; derimod findes der intet Exempel paa, at en saa kold Marts er fulgt efter en mild Februar. Højest Varme var $8\frac{1}{2}^{\circ}$, lavest Varme var ved

Kysterne \div 10° , i Indlandet \div 16° . Paa de koldeste Stationer frøs det i alle 31 Døgn, medens der paa de mildeste Stationer indtraf Frost i 25—27 Døgn, hvilket maa ansees for meget i Marts. Barometret stod meget højt i de 5 første Døgn, medens det i den øvrige Del af Maaneden svingede usædvanlig stærkt paa begge Sider af Normalen, men holdt sig dog hyppigst under denne; fra d. 5te til d. 6te faldt det i Løbet af 24 Timer 28 Millimeter under en stærk Storm; forøvrigt blev det stormende Vejr flere Gange, især i det sidste Tidøgn. Nedbøren udgjorde i Jylland og Nordfyen gennemsnitlig kun 40—45 pCt., i Resten af Landet endog kun 25—30 pCt. af Normalen. Der faldt vel Nedbør omtrent ligesaa hyppig som der plejer i Marts, men kun en enkelt Gang noget af virkelig Betydning; Nedslaget bestod næsten udelukkende af Sne, men der laa dog ikke noget Snedække længere end et Par Dage ad Gangen; thi dels førte Blæsten det bort, og dels smeltedes det af Solen. Taage forekom omtrent kun i de første, milde Dage.

April 1883 var gennemgaaende kold med hyppig, men ikke stræng Nattefrost, højt og temmelig roligt Barometer, tørre, østlige Vinde og ringe Nedbør. — Varmen holdt sig lige til d. 24de noget under den normale Stand, saa at den Kuldeperiode, som var begyndt med d. 7de Marts, varede i omtrent 7 Uger; men medens Kulden i Marts var temmelig stræng, var det navnlig den ringe Dagvarme uden særlig kolde Nætter, der var Særkjendet for April; først efter en meget kold Dag, d. 23de, blev Vejret endelig mildt i den sidste Uge. Hele Maaneden blev $\frac{1}{2}^{\circ}$ for kold. Højest Varme var 17° , lavest Varme ved Kysterne \div 3° , i det Indre af Landet \div 5° . Der indtraf Nattefrost i 10—15 Nætter paa Indlandsstationerne, medens det kun frøs enkelte Gange ved Kysterne. Barometret stod højt undtagen i den sidste Uge, da det dog kun gik lidt under den normale Stand. Nedslaget udgjorde gennemsnitlig kun 20 Millimeter eller 65 pCt. af det Normale; desuagtet var Nedbørsdagens Antal ikke

meget mindre end sædvanligt, men de fleste af dem gave kun ringe Nedslag. Det regnede over større Strækninger af Landet d. 11te, d. 15de—16de og d. 25de—26de, og det sneede især d. 6te og d. 22de—23de uden dog at efterlade noget varigt Snedække. Taage var temmelig almindelig i den første Trediedel af Maanedens.

Maj 1883 var gjennemgaaende mild, men Temperaturen var underkastet mange og store Svingninger; Vinden var overvejende vestlig og nordvestlig, Vejret klart og tørt, Nedbøren ringe. — Da Vinden hyppig slog om fra køligen Vest og Nordvest til varm Syd og Sydøst, var Varmen underkastet store Forandringer fra den ene Dag til den anden; de længere Dage og Solens større Kraft gave Dagen en forholdsvis høj Temperatur, og Nætterne bragte flere Gange — paa de koldeste Stationer i det indre Jylland 4—7 Gange — en efter Aarstiden ikke ringe Frost; i det Hele taget vare Nætterne kolde, ja Minimumsthermometret sank endog i Maanedens sidste Trediedel i flere Nætter betænkelig nær til Frysepunktet, naar det efter nordvestlig Vind faldt ind med Stille og klar Nattehimmel. Middelvarmen for hele Maanedens blev 1° højere end normalt. Højest Varme var 29½°, lavest Varme ved Kysterne Frysepunktet, i det Indre af Landet ÷ 5°. Vinden var aldeles overvejende østlig i det første Tidøgn, senere blæste de fleste Vinde fra Vest og Nordvest. Nedbøren udgjorde for Jyllands og Nordfyens Vedkommende kun 30 % af det Normale, Resten af Øerne fik 60—70 % deraf, dog fik Holbæk Amt omtrent lige saa meget, som sædvanligt, og Bornholm endog næsten dobbelt saa meget, som der plejer at falde. Antallet af Dage med Nedbør var betydelig mindre end sædvanligt; der var mange Egne, især i Jylland, hvor det kun regnede paa 2—5 Dage. Som Regndage, paa hvilke der faldt nogen Nedbør af virkelig Betydning over den største Del af Landet, kan egentlig kun nævnes d. 18de, 19de og 26de, medens der forøvrigt kun hist og her faldt smaa Regnbyger, dog af og til af god Virkning.

Torden forekom temmelig hyppig, navnlig d. 9de, d. 14de—17de og d. 26de.

Juni 1883 havde gennemgaaende omtrent normal Varme, overvejende vestlige og nordlige Vinde og ringe Nedbør. — Den første og den sidste Uge af Maaneden vare varme, men forøvrigt holdt Temperaturen sig i den østlige Del af Landet omtrent ved den normale Stand, medens den i den vestlige Del var temmelig lav, saaledes at Middelvarmen for hele Maaneden blev 1° højere end normalt paa Østsiden af Sjælland, men derimod $1\frac{1}{2}$ ° for lav i Vestjylland. Højest Varme var ved Kysterne 28°, i det Indre 33°, lavest Varme var ved Kysterne 5°, i det Indre omtrent Frysepunktet; Nætterne vare ikke sjældent meget kolde, endnu d. 18de—20de sank Temperaturen om Natten ned til 1—3° paa de koldeste Stationer i Indlandet. Vinden blæste i de 2 første Trediedele af Maaneden hyppigst fra vestlige og nordlige Retninger, i den sidste Trediedel fik Østen- og Søndenvinden Overhaand. Nedbøren udgjorde gennemsnitlig kun 32 Millimeter, hvilket ikke er mere end 65 pCt. af det normale Nedslag; der fandtes kun enkelte Stationer i Østjylland, hvor der er faldet rigeligere Regn, saaledes ved Klank, Vest for Aarhus, der under et Tordenvejr d. 29de i 40 Minutter fik 51 Millimeter Regn, og Skovgaard ved Jelling, der under et Tordenvejr d. 11te fik 35 Millimeter; begge disse Regnskyl havde dog kun ringe Udstrækning. Sammenligner man Nedbøren i Juni 1883 med den i tidligere Aar maalte Nedbør, viser det sig, at Juni siden 1861 8 Gange har været ligesaa tør eller endog tørrere, og at navnlig Juni i 1865 og i 1868 kun fik halv saa megen Regn som i 1883. Antallet af Dage med Nedbør var tiltrods for det ringe Nedslag ikke meget mindre end sædvanligt, nemlig 8 imod 10, men ofte var det kun lidt Regn, der faldt; de 2 første Uger vare omtrent fuldstændig tørre med Undtagelse af d. 9de, da der faldt en ret god Bløde over en stor Del af Landet; i den øvrige Del af Maaneden faldt der kun af og til nogen Regn af virkelig Betydning, saasom d.

15de, d. 21de og d. 26de, men enkelte andre Dage gave under stille Vejr en temmelig vedholdende, om end fin Regn. Torden forekom paa 21 Dage, men var kun faa Gange udbredt over større Strækninger af Landet, saaledes d. 11te over Østjylland, Fyen og Sjælland, d. 15de over Jylland og d. 27de over Vestjylland.

Juli 1883 var mild og regnfuld med lavt Barometer og overvejende vestlige Vinde. — De 4 første Dage udgjorde sammen med den sidste Dag af Juni en saa varm Periode, at der i de sidste 22 Aar ikke findes noget tilsvarende, og navnlig vare d. 1ste og d. 4de ualmindelig varme, nemlig 8—10° varmere end normalt; allerede d. 5te var Varmen af-tagen betydelig, men holdt sig dog lige til d. 15de noget over den normale Stand, medens den i den øvrige Del af Maaneden stadig var noget derunder. Hele Maaneden blev 1° varmere end sædvanligt. Højest Varme var ved Kysterne 31°, i det Indre af Landet 35°, hvilket maa ansees for en meget høj Temperatur paa vore Breddegrader; lavest Varme var ved Kysterne 8°, i det Indre 3°; Barometret stod gennemgaaende meget lavt, men var ikke underkastet store Forandringer fra den ene Dag til den anden. Vinden blæste overvejende fra vestlige Retninger. Nedbøren udgjorde gennemsnitlig 50 pCt. mere end det Normale, men var forøvrigt temmelig ulige fordelt, saaledes at Kysterne saavel af Halvøen som af Øerne i Almindelighed fik mindre end det Indre, nemlig i Gjennemsnit 70—80 mod 100—130 Millimeter; endog nærliggende Stationer fik temmelig forskjellig Regnmængde, eftersom Tordenbygerne berørte dem eller ikke. Antallet af Dage med Nedbør var gennemsnitlig 16, medens det normale Antal kun er 12; de 5 første Dage vare omtrent fuldstændig tørre, medens den øvrige Del af Maaneden udgjorde en næsten sammenhængende Regnperiode, i hvilken der ofte, og navnlig d. 14de—16de og d. 27de—30te, faldt stærke Regnskyl paa 20—30 Millimeter, i Regelen ledsagede af Tordenvejr, over store Strækninger af Landet. Hagl forekom

temmelig ofte under Tordenbygerne, men synes ikke at have anrettet synderlig Skade. Torden er hørt hver Dag i Maanednen; Uvejret havde dog kun paa 11 Dage en større Udstrækning, nemlig d. 5te over Sjælland, d. 10de over Østjylland og en stor Del af Øerne, d. 11te over Øerne, d. 12te over Jylland, d. 13de over Vestjylland, d. 14de—15de over den største Del af Landet, d. 16de, 18de og 19de over Jylland og d. 31te over Vestjylland.

August 1883 afveg med Hensyn til Varmeforhold ikke meget fra Normalen; derimod blæste Vinden ualmindelig hyppig fra vestlige Retninger, medens Nedslaget overskred Normalen ret betydelig i Sydjylland og tildels paa Øerne. — Temperaturen var i Løbet af Maanednen snart over, snart under Normalen uden dog at afvige synderlig til nogen af Siderne med Undtagelse af d. 5te—11te, der vare temmelig kølige. Middelvarmen blev $\frac{3}{4}^{\circ}$ for lav. Højest Varme var ved Kysterne 24° , i det Indre 27° , lavest Varme var ved Kysterne 8° , i det Indre $3\frac{1}{2}^{\circ}$. Vinden blæste aldeles overvejende fra Sydvest, Vest og Nordvest, saa at de vestlige Vinde forekom henved 5 Gange saa hyppig som de østlige, medens de dog kun pleje at blæse noget mere end dobbelt saa ofte i August. Nedbøren udgjorde 30—50 pCt. mere end det Normale i den sydlige Halvdel af Jylland, paa Fyen og i det vestlige og sydlige Sjælland, medens Resten af Landet omtrent fik det normale Nedslag; Bornholm fik dog 20 pCt. for lidt. Nedbørsdagens Antal var omtrent normalt; i de 7 første Dage faldt Regnen meget spredt, men de Egne, der bleve hjemsøgte af Tordenbyger, fik flere Gange stærke Regnskyl; fra d. 8de—16de var Nedslaget temmelig almindeligt over hele Landet, og navnlig d. 8de—11te og tildels d. 14de—15de faldt der heftige Regnskyl under Tordenvejret over store Strækninger af Landet; derefter indtraf en temmelig tør Periode, d. 17de—26de, i hvilken der kun enkelte Gange, især d. 22de, faldt nogen Regn, og endelig vare de sidste Dage i Maanednen atter regnfulde. Af Haglnedslag

indtraf der kun faa, men Kornene vare flere Gange store, saa at de sikkert maa have forvoldt nogen Skade. Taage forekom navnlig i 1ste og 3die Tidøgn. Torden forekom paa 22 Dage, nemlig paa de 17 første Dage og endvidere paa 5 Dage i sidste Tidøgn af Maaneden; Uvejret var dog kun 5 Gange udbredt over større Strækninger af Landet, nemlig d. 9de over Vestjylland og de østlige Øer, og d. 3die, d. 10de —11te og d. 14de over næsten hele Landet; navnlig den sidstnævnte Dag var Uvejret heftigt og ledsaget af hyppige Lynnedslag; det gik, som saa ofte, i flere Striber henover Landet, alle med Hovedretning Sydvest—Nordøst; et Uvejr gik saaledes fra Kl. 7—11 Aften over Ribegnen, Fredericia, Samsø, Fyrskibet »Schultz's Grund« og Syd for Anholt; et andet gik fra Kl. 7—12 Aften over Sydfyen, Syd for Sprogø, over Nordsjælland og Nord for Helsingør — dette Uvejr synes at have været det voldsomste, — og endelig gik der flere Uvejr over Lolland—Falster og Sydsjælland fra Kl. 6¹/₂—11 Aften.

September 1883 var omtrent normal saavel med Hensyn til Varme- som Vindforhold, medens Nedbøren kun var rigelig i det sydlige Jylland. — Temperaturen holdt sig i de 12 første Dage af Maaneden omtrent ved den normale Stand; derefter indtraf med østlig Vind en meget mild Periode, d. 13de—17de, hvorpaa Varmen aftog indtil d. 25de; Slutningen af Maaneden var atter mild, Middelvarmen normal. Højest Varme var ved Kysterne 21°, i det Indre 24¹/₂°, lavest Varme var ved Kysterne 3°, i det Indre ÷ 4¹/₄°; en saa stærk Frost indtraf dog kun paa ganske enkelte Stationer, nemlig paa dem, der ligge paa lave og side Steder (Aalborg, Kolind-sund, Birkebæk—Dal og Søborg Sø), medens det forøvrigt kun frøs indtil 2° paa de koldeste Indlandsstationer i Jylland; paa Øerne gik Minimumsthermometret endog slet ikke ned under Frysepunktet. I det Hele taget vare Nætterne meget kolde mellem d. 20de og 25de, og den første Nattefrost i Efteraaret 1883 indtraf paa et stort Antal Stationer i

Jyllands Indre Natten til d. 22de, et enkelt Sted den foregaaende Nat, medens Øerne ved Udgangen af September Maaned endnu ikke havde havt Nattefrost, undtagen hvor Forholdene særlig begunstigede Natteafkølingen, f. Ex. paa den ovenfor nævnte, lavt og sidt beliggende Station i den udtørrede Søborg Sø. Nedbøren udgjorde i den største Del af Landet 70—80 pCt. af det Normale; kun det sydlige Jylland fik 20 pCt. for megen Regn. Tiltrods for denne ulige Fordeling af Nedslaget var Nedbørsdagens Antal dog omtrent lige saa stort i den østlige som i den vestlige Del af Landet og kun lidt større end normalt, men medens der paa Landbohøjskolen ved København kun indtraf 4 Dage med et Nedslag paa over 5 Millimeter, faldt der i Tarm i Vestjylland over 5 Millimeter paa 11 Dage. Det 1ste og 3die Tidøgn vare meget regnfulde, ikke sjældent faldt der stærke Regnskyl paa 20—30 Millimeter i et Døgn, nemlig d. 4de og d. 27de—28de, medens 2det Tidøgn var omtrent tørt, idet der kun paa enkelte Dage faldt lidt Regn hist og her i Landet. Torren indtraf paa 21 Dage; Uvejret var dog kun paa 6 Dage udbredt over større Strækninger af Landet, nemlig d. 2den, d. 16de, d. 27de og 28de over Vestjylland, d. 7de over Jylland og en Del af Øerne og d. 17de over Østsjælland.
